

בנייני הבנקים: בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק הפועלים

אלמד את

הבנקים לקוח!

ל מים אחרים אחרי הודעת הבנקים על הפסקת ויסות מניותיהם. נגשו רבורה, רופאה מצליחה המנהלת קליניקה פרטית; איתן, תעשיין המנהל מיפעל לייצור קופסות, ועזרא, פקיד בכיר בחברת מחשבים.

הם ישבו בהדרהקבלה של משרדו של עורך-דין נורע, המתמחה בענייני כלכלה ומיסים. רבורה ואיתן הכירו זה את זו ממיפגשים חברתיים, ובאופן טיבעי התגלגלה השיחה אל מניות הבנקים שהיוו את להיט היום.

הספקת למכור בומן? שאלה הרופאה את התעשיין. לא מנהל הבנק שלי אמר לי לא למכור. הוא התחנן והבטיח, ואמר לי כי לא יהיה כל שינוי במניות הבנקים. כאשר רציני למכור חלק מתיקההשקעות שלי ולהמיר את מניותהבנקים כמטבעי

שלו, אמרה רבורה. יש לי עוד סיפור מרגיו, התעשיין. לפני כחצי שנה נזקק בדחיפות להלוואה, כדי לקנות מכ חדשה. היה לי חלק מהכסף אבל הי זקוק ליותר. התייעצתי עם מ הסניף שלי והוא אמר לי, שאם אני מניות של הבנק בסכום מסו ואשאיר אותם כערבות להלוואה, הוא ידאג שאקבל את ההלוואה ל נוקקתי. זו היתה הדרך היחידה לקנות את המכונה, וזה מה שעש היום כל המניות הללו לא שוות, עדיין צריך להחזיר את ההלוו צמודה ועם ריבית. קולו כמעט נ

אם גם אתה מקורבנות הבנקים, יתכן שיש לך עילה לתביעה נזיקים על הפרת חוזה, או אפילו לתלונה על עבירה פלילית

חוק, הוא גלגל עלי. אחר-כך, כדי להרגיע אותי, הוא אמר לי שמשקיע גדול כמוני לא צריך לחשוש. אחרי ימים ספורים הזמין אותי למישרדו ונתן לי מיכתב התחייבות מהנהלת הבנק. במיכתב כתוב שהבנק מתחייב כי מניותיו יעלו לפחות בשיעור הדולר. הבנק התחייב לפצות אותי במיקרה שהמניות לא יגיעו לרמה זו. בשלב זה הצטרף לשיחה גם עזרא שישב קודם כצד וניסה לקרוא את עיתוני הבוקר. או מצבך מצויין לך בוודאי יש עילת תביעה נגד הבנק, והוא יהיה חייב לפצות אותך ולתת לך את ההפרשי שביז המניות לדולר. אתה לא צריך ייעוץ מישפטי. אתה צריך רק להגיש את התביעה. לי יש מכתבי בומן."

מיידי למכור ולהצטרף כמו כולם לתור ליד משאבות הדולארים, עליתי ליועץ שלי. הוא ישב מכוון בפינה ונראה כאילו יש לו כאבי-טן. אבל הוא שמע אותי ואמר: תראה עזרא, אני מכיר אותך, ואני יודע שחלק גדול מתיקההשקעות שלך זה במניות. עד היום לא התחרטת על כך. היתה תשובה גבוהה ביותר. במשך השנתיים האחרונות הרווחת במניות האלה הרבה יותר מאשר ברולר, או למה שזה ישתנה כעת?"

הוא באמת בחור טוב. הוא אמר לי: כרי שנהיה שקטים, אני אטלפן להנהלה ואברר' שמעתי אותו

מכעם, כאשר נזכר בכך. שמעתי אתמול בטלוויזיה עורך-דין, פנחס רובין, המרכז ועדתי-הכלכלה בלישכת עורכיה הוא דיבר בדיוק על העניין הזה, ויתכן שיש בכך משום עבירה פליל של הבנק, אמרה רבורה. הוא הס כי לפי סעיף מחוק ניירות ערך א לכל אדם להניע אחר לרכוש נייר ערך, כאשר הוא מעלים עובי מהותיות או אינו מציג אותן. חושבת שזאת עבירה שעונשה שלוש שנות מאסר. נרמה לי שכא דרש ממך לקנות את המניות ה כערכו, זו היתה עבירה על הסעיף

נמכור את הבנק?

ל כם בטח יש תיקיהשקעות שמן, ולבנק היה כראי להתחנף אליכם ולהשקיע בכם זמן ומרץ. ואתם גם כנראה מנוסים יותר ממני, מי חשב באוגוסט למכור מניות בנקים? אמר עזרא. אני עוד ביום חמישי, יומיים לפני ההכרזה על הפסקת הוויסות, לא ידעתי מה לעשות. באתי לסניף הבנק שלי והתייעצתי עם היועץ הקבוע שלי. הוא בחור טוב ובאמת דאג. בבנק, באותו יום, כבר היה תור כמו בקופתי חולים ביום ראשון בבוקר. אנשים מילאו את אולם-הכניסה, וליד דלפקי מטבע-החוף השתרך תור ארוך. שמעתי את מנהל-הבנק אומר שערך מעט אוול מלאי המטבע המוזמן שכרשותו.

כמו אידיטי, במקום לתת הוראה

בעיות. אני לא הייתי קליינט כליך גדול של הבנק שלי, ואין לי כל הבטחות, ואכלתי אותה חזק.

רבורה אמרה: אני לא יודעת אם יש לי ככלל עילת תביעה נגד הבנק שלי, אבל כבר באוגוסט היתה לי הרגשה שצריך למכור את מניות הבנק. טלפנתי ליועץ ההשקעות שלי בסניף הבנק, וביקשתי ממנו למכור את המניות. הוא אמר לי מייד כי לא יעשה

תדרוך

- 1) במיקרים שבהם הבטיח הבנק עליידי מנהלו או יועצו הפיננסיים הבטחות כלשהן למשקיעים במניות הבנקים, יתכן שזני בגלל הבדלים בעובדות.
  - 2) עילות התביעה יכולות להיות בניזקין. כמו העילות של רשלנות, תרמית והיפר חובה חקוקה.
  - 3) במיקרים מסויימים תיתכן גם עילת תביעה בגין הפרת חוזה, או לפי סעיף 39 לחוק החוזים, המדבר על היעדר תוס-לב.
  - 4) אחרי בדיקה מדוקדקת של העובדות ייתכן כי יתברר שחלק מהבנקים ו/או עובדיהם עברו גם עבירות פליליות במהלך העניינים. אם ניסו להניע לקוחות
  - 5) לקנות מניות בנקים ביודעם את מצבן האמיתי, ולא העמידו על כך את חלקוהות. עברו עבירה על סעיף 54 (א) לחוק ניירות-ערך. עונשה של עבירה זו הוא עד שלוש שנות מאסר. עבירות פליליות נוספות על חוק הבנקאות (שירות-ללקוח) וחוק החברות אפטריות במיקרים נוספים.
- אין בביטול העתירות לבג"ץ. שבתן ביקשו העותרים להטשיך את מדיניות ויסות המניות כדי לפגוע בתביעות מהסוג דלעיל. הבג"ץ סרב להתערב במדיניות הכלכלית של הממשלה. אולם בתי-המישפט לא יחססו להתערב, כאשר מדובר בתחייבויות ספציפיות שבין הבנק ולקוחותיו.